

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 11/15

Luxemburg, 28 januari 2015

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-579/13
P en S / Commissie Sociale Zekerheid Breda en College van burgemeester
en wethouders van de gemeente Amstelveen

Volgens advocaat-generaal M. Szpunar is een inburgeringsplicht die wordt opgelegd aan personen met de status van langdurig ingezetene niet in strijd met het Unierecht voor zover deze geen voorwaarde voor het behoud van die status vormt

De verplichting voor langdurig ingezetenen tot het behalen van een inburgeringsexamen schendt het evenredigheidsbeginsel

De richtlijn betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen¹ bepaalt met name dat de lidstaten de status van langdurig ingezetene toekennen aan onderdanen van derde landen die legaal en ononderbroken sedert de vijf jaar onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het desbetreffende verzoek op hun grondgebied verblijven. De lidstaten mogen evenwel eisen dat onderdanen van derde landen voldoen aan integratievoorwaarden overeenkomstig het nationale recht. Niettemin wordt in de richtlijn niet gepreciseerd of en in welke mate het opleggen van een inburgeringsplicht nog mogelijk is na de verkrijging van die status.

In Nederland vereist de inburgeringsplicht voor vreemdelingen het behalen van een examen waarbij de kennis van de Nederlandse taal en basiskennis van de samenleving worden getoetst. De niet-nakoming van deze verplichting binnen de gestelde termijn vormt een inbreuk die wordt bestraft met een geldboete.

In deze zaak heeft P de Amerikaanse nationaliteit en zij woont sinds 2002 in Nederland. In 2008 heeft zij de status van langdurig ingezetene verkregen. In datzelfde jaar heeft de Commissie Sociale Zekerheid Breda P laten weten dat zij inburgeringsplichtig was in de zin van het Nederlandse recht en dat zij binnen de gestelde termijn het betreffende examen behaald diende te hebben. P is begonnen met een inburgeringstraject, maar zij heeft dit op medische gronden onderbroken en nadien niet voortgezet.

S heeft de Nieuw-Zeelandse nationaliteit en woont sinds 2000 in Nederland. In 2007 heeft zij de status van langdurig ingezetene verkregen. In 2010 heeft het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen S laten weten dat zij inburgeringsplichtig was en dat zij binnen de gestelde termijn het betreffende examen behaald diende te hebben.

Van mening dat de inburgeringsplicht niet dient te gelden voor personen met de status van langdurig ingezetene, hebben P en S tegen die besluiten beroep ingesteld. De Centrale Raad van Beroep (hoogste bestuursrechter van Nederland), waarbij de zaak in hoger beroep aanhangig is en die het Hof in deze zaak prejudiciële vragen heeft gesteld, wenst te vernemen of het opleggen van een inburgeringsplicht, met een boetestelsel als sanctiemiddel, aan onderdanen van derde landen die in het bezit zijn van de status van langdurig ingezetene, verenigbaar is met richtlijn 2003/109.

In zijn conclusie van heden herinnert advocaat-generaal Szpunar om te beginnen eraan dat de richtlijn beoogt een bijzondere status toe te kennen aan onderdanen van derde landen die duurzaam in de lidstaten zijn gevestigd, omdat dit bijdraagt tot de bevordering van de economische

¹ Richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen (PB 2004, L 16, blz. 44), zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/51/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2011 (PB L 132, blz. 1).

en sociale samenhang in de Unie. Dit uitgangspunt sluit evenwel voor de lidstaten niet de mogelijkheid uit om integratiehandelingen ten aanzien van langdurig ingezetenen vast te stellen.

Vervolgens heeft de advocaat-generaal erop gewezen dat het opleggen van integratiemaatregelen aan langdurig ingezetenen niet in strijd is met de doelstellingen van de richtlijn, daar die maatregelen uitsluitend beogen de langdurig ingezetene aan te sporen om deel te nemen aan het economische en sociale leven van het land van verblijf. Nationale bepalingen die evenwel een inburgeringsplicht vaststellen als voorwaarde voor het behoud van de status van langdurig ingezetene of voor de uitoefening van de daaraan verbonden rechten, zouden in strijd zijn met de richtlijn.

De advocaat-generaal beklemtoont dat nationale bepalingen die integratiemaatregelen opleggen aan een langdurig ingezetene, binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen. Bijgevolg mag de aan de lidstaten op dit gebied toegekende handelingsvrijheid niet zo worden gebruikt dat afbreuk wordt gedaan aan het doel of het nuttig effect van de richtlijn. Bovendien dienen de nationale bepalingen ook in overeenstemming te zijn met het evenredigheidsbeginsel. Met betrekking tot langdurig ingezetenen mag de inburgeringsplicht de uitoefening van de aan die status verbonden rechten derhalve niet buitensporig moeilijk maken.

De advocaat-generaal stelt dat de invoering van een verplicht examen over de taal of de kennis van de samenleving niet bijdraagt tot de verwezenlijking van het doel dat wordt nagestreefd door de integratiemaatregelen, te weten de deelname van de betrokken persoon aan de samenleving te vergemakkelijken. De invoering van de verplichting tot het behalen van een inburgeringsexamen ondermijnt dus het wezen zelf van de integratiemaatregelen, die handelingen dienen te zijn die de socialisatie in de betrokken samenleving ondersteunen, en geen kwalificatievoorwaarden voor het verblijf in het betrokken land mogen vaststellen. Personen die evenwel sinds langere tijd wonen in een bepaald land, zijn ongetwijfeld met dat land verbonden door een netwerk van integratiebanden die verband houden met het gezin, het uitgeoefende beroep, het buurtleven en hobby's. Een integratiemaatregel die geen individuele beoordeling van dergelijke omstandigheden toestaat, is derhalve onevenredig gelet op het doel, de verdere integratie van de betrokken persoon in de samenleving te vergemakkelijken.

Evenzo is de advocaat-generaal van mening dat de in het Nederlandse recht vastgestelde sanctie in de vorm van een geldboete in het geval van niet-nakoming van de inburgeringsplicht, onevenredig is.

Gelet op het voorgaande geeft de advocaat-generaal het Hof in overweging, te oordelen dat richtlijn 2003/109 niet eraan in de weg staat dat integratiemaatregelen worden vastgesteld jegens onderdanen van derde landen die de status van langdurig ingezetene bezitten. Dergelijke maatregelen mogen uitsluitend beogen de integratie van de betrokken persoon te vergemakkelijken, en mogen geen voorwaarde vormen voor het behoud van die status of voor de uitoefening van de daaraan verbonden rechten. In het bijzonder mogen dergelijke maatregelen geen verplichting tot het behalen van een inburgeringsexamen omvatten.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170